

Ігор САВЕЛЬЄВ

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Сергій НАДВИНИЧНИЙ

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Взаємодія органів місцевого самоврядування (ОМС) із громадськістю в умовах військового стану є важливим компонентом забезпечення стабільності, безпеки та розвитку територіальної громади. Ця взаємодія спрямована на ефективне управління ресурсами, мобілізацію суспільної підтримки та мінімізацію наслідків військових дій для населення. У таких умовах механізми комунікації, залучення громадськості до прийняття рішень і реалізація спільних ініціатив набувають особливого значення.

Основні напрямки такої взаємодії включають інформування населення, організацію консультацій та участь громадян у процесі ухвалення рішень, проведення громадських слухань та обговорень проектів, співпрацю з місцевими організаціями та об'єднаннями, роботу з молоддю та іншими соціальними групами, а також активне використання медіа та соціальних мереж. Завдяки цьому взаємозв'язку забезпечується ефективне управління розвитком територіальної громади та досягається сталий розвиток на місцевому рівні.

Управління розвитком територіальної громади в умовах військового стану ставить органи місцевого самоврядування перед низкою викликів, водночас створюючи перспективи для інноваційних рішень і підвищення ефективності взаємодії з громадськістю. Необхідно виокремити низку таких викликів, зокрема:

– обмеженість ресурсів, адже військові дії призводять до значного скорочення фінансових, матеріальних і людських ресурсів, необхідних для виконання функцій ОМС, що обмежує можливості для реалізації соціальних, економічних та інфраструктурних проектів;

– зниження рівня довіри громадян через соціальну напруженість, недоліки в комунікації або нерівномірний розподіл допомоги можуть сприяти недовірі до влади з боку громади;

– масова внутрішня та зовнішня міграція змінює соціальну структуру громади, що ускладнює планування розвитку та задоволення потреб як місцевих жителів, так і переселенців.

– у умовах військового стану виникають перебої в роботі телекомунікаційних мереж, що ускладнює швидке та ефективне інформування громадян про дії влади.

– постійний стрес, викликаний війною, знижує активність громадян у процесі прийняття рішень, посилюючи недовіру та байдужість до ініціатив влади.

– небезпека бойових дій, обстрілів та окупації ускладнює проведення громадських заходів, зборів та інших форм залучення громадськості до процесів управління.

Разом з тим варта відмітити і позитивні моменти, зокрема, цифровізація управлінських процесів, формування соціальної згуртованості, адаптація стратегічного планування, залучення міжнародної допомоги, зміцнення ролі громадянського суспільства та розвиток нових форм співпраці з їх подолання, яка має включати: посилення комунікації через використання багатоканальних методів інформування (радіо, SMS, соціальні мережі) для охоплення різних верств населення; прозорість і підзвітність шляхом регулярних публікацій звітів про використання бюджетів, гуманітарної допомоги та виконання програм; здійснення навчання громадян за допомогою тренінгів для мешканців громади щодо участі в управлінських процесах, волонтерства та створення локальних ініціатив; формування стратегічних запасів продовольства, ліків та інших необхідних

ресурсів для підтримки громади в умовах надзвичайних ситуацій, а особливо – здійснювати психологічну підтримку за допомогою організації консультацій із психологами для громадян та працівників ОМС для зменшення рівня стресу.

Відтак, в умовах військового стану, ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю є вирішальним фактором для забезпечення стабільності та розвитку територіальної громади. Ключовими аспектами цієї взаємодії є прозора комунікація, залучення громадськості до процесу прийняття рішень, партнерство з громадськими організаціями, підтримка вразливих груп населення та адаптація стратегій розвитку до нових умов. Саме через спільні зусилля можливо досягти стійкості громади в умовах сучасних викликів.

Попри значні виклики, які постають перед органами місцевого самоврядування в умовах військового стану, ці обставини створюють передумови для зміцнення зв'язків із громадськістю. Залучення громадян до управлінських процесів, взаємодія із соціально відповідальними партнерами стають основою для стійкого розвитку громади навіть у надзвичайних умовах. Використання цих перспектив може стати фундаментом для відновлення після завершення військового конфлікту.

Список використаних джерел

1. Менеджмент персоналу. Навчально-методичний посібник за заг. ред. М. М. Шкільняка. Тернопіль. 2021. 334 с.
2. Розвиток публічного управління та менеджменту в умовах трансформаційних викликів: монографія / за ред. Шкільняка М.М., Васіної А. Ю. Тернопіль: ЗУНУ, 2022, 524 с.